

21/0011/3

26.1.2021

Diaarinumero
06481/19/7201

Asia

Finanssivalvonnan päätöstä koskeva valitus

Valittaja

Afarak Group Oyj
Asiamies: Asianajaja Kalle Klemetti

Päätös, josta valitetaan

Finanssivalvonta on päätöksellään 23.9.2019 FIVA 11/02.04/2018 määrännyt Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentin, 41 §:n 1 momentin ja 41 b §:n 1 momentin nojalla Afarak Group Oyj:lle (0618181-8) yhteisen seuraamusmaksun sen johdosta, että yhtiö on laiminlyönyt Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 596/2014 (jäljempänä MAR) ja sen nojalla annetussa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2016/347 (jäljempänä komission täytäntöönpanoasetus) säädettyjen seuraavien velvollisuuksien noudattamisen:

1. Sisäpiiritiedon julkistaminen MAR 17 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukaisesti yleisölle mahdollisimman pian yhtiön osakkeita koskevaan valmisteilla olleeseen julkiseen ostotarjoukseen liittyvän sisäpiiritiedon synnyttyä viimeistään 20.12.2017;
2. Sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevien edellytysten arvioiminen MAR 17 artiklan 4 kohdan 1 ja 2 alakohtien mukaisesti kohdassa 1 tarkoitetun sisäpiiritiedon synnyttyä;
3. Sisäpiiriluetellon laatiminen MAR 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti kohdassa 1 tarkoitetun sisäpiiritiedon synnyttyä;
4. Yhtiön 26.1.2018 laatiman sisäpiiriluetellon pitäminen MAR 18 artiklan 1 kohdan b alakohdan, 3 kohdan b, c ja d alakohtien, 4 kohdan sekä komission täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan 3 kohdan 1 alakohdan mukaisesti;
5. Kohdassa 4 tarkoitetun sisäpiiriluetellon toimittaminen MAR 18 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti Finanssivalvonnalle mahdollisimman pian sen pyynnöstä; sekä
6. Sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevien ilmoitusten toimitaminen Finanssivalvonnalle MAR 17 artiklan 4 kohdan 3 alakohdan mukaisesti 30.1.2018, 28.3.2019 ja 3.4.2019.

Yhteisen seuraamusmaksun määrässä on lisäksi huomioitu, että yhtiö on jättänyt noudattamatta arvopaperimarkkinalain 6 luvun 2 §:ää sen jätettyä toimittamatta Finanssivalvonnan 23.5.2018 pyytämän selvityksen julkista ostotarjousta koskevan tiedon julkistamisen lykkäämisen edellytyksistä.

Finanssivalvonta on määrännyt yhteiseksi seuraamusmaksuksi 1 450 000 euroa.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Finanssivalvonnan päätös on kumottava. Joka tapauksessa seuraamusmaksun kokonaismäärää on ainakin alennettava.

Valituksen liitteet 6 ja 7 on määrättävä salassa pidettäviksi.

Finanssivalvonta on velvoitettava korvaamaan yhtiön oikeudenkäyntikulut korkolain mukaisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua päätöksen antamisesta.

Perusteet

Toisin kuin valituksenalaisessa päätöksessä on esitetty, asiaa koskeva sisäpiiritieto on syntynyt vasta 18.1.2018. Yhtiön vastineissa Finanssivalvonnalle aiemmin esitetty näkemys, jonka mukaan jälkikäteen arvioituna sisäpiirirekisteri olisi ollut järkevämpää perustaa 20.12.2017, ei tarkoita, että sisäpiiritieto syntyi kyseisenä päivänä. Sisäpiiritiedon syntyminen ei ole myöntämisen varainen asia. Vastineet on annettu tilanteessa, jossa yhtiö oli saanut tietoonsa Finanssivalvonnan kannan tiedon käsittelemisestä sisäpiiritietona. Se, onko yhtiöllä 20.12.2017 ollut sisäpiiritietoa ja mitkä yhtiön velvollisuudet ovat olleet, on arvioitava ainoastaan sen perusteella, mitä tietoja yhtiöllä tosiasiaassa tuolloin oli.

MAR 7 artiklan 1 kohdan mukaan sisäpiiritiedon on oltava sekä luonteeltaan täsmällistä että sellaista, että sillä todennäköisesti olisi huomattava vaikutus rahoitusvälineiden tai rahoitusjohdannaisten hintaan. Nasdaq Helsinki Oy:n, Keskuskauppakamarin ja Elinkeinoelämän keskusliiton valmisteleman sisäpiiriohjeen kohdan 1.3.3 mukaan ohjeessa hankkeella tarkoitetaan listayhtiön toimesta luottamuksellisesti valmisteltavaa, yksilöitävissä olevaa toimenpidekokonaisuutta tai järjestelyä, joka on yhtiön käsityksen mukaan sisäpiiritietoa ja jonka julkistamisen lykkäämisestä listayhtiö on päättänyt. Ohjeen kohdan 1.3.3.1 mukaan jos aloite järjestelyyn on listayhtiön oma, sitä on syytä pitää hankkeena aiemmin kuin siinä tapauksessa, että järjestely aloitetaan jonkin toisen tahon toimesta. Edelleen ohjeen mukaan jälkimmäisessä tapauksessa listayhtiön tahtotilan selvittäminen voi vaatia enemmän aikaa ja selvittelyä. Tässä tapauksessa asiaan liittyviä keskusteluja on käyty yhtiön tiettyjen osakkeenomistajien kesken. Näin ollen myös esitys omien osakkeiden ostamisesta on tullut alun perin yksinomaan näiltä osakkeenomistajilta eikä yhtiöltä. Yhtiöllä on mennyt aikaa osakkeenomistajien välillä käytyjen keskustelujen vaikutusten ja merkityksen selvittämiseen yhtiön kannalta.

Sisäpiiriohjeen kohdan 1.3.3.1 mukaan kohdeyhtiön tulee yleensä pitää julkista ostotarjousta hankkeena ja tehdä lykkäyspäätös, mikäli markkinoiden väärinkäyttöasetuksen mukaiset lykkäyskriteerit täyttyvät, jo silloin, kun lista-yhtiö on perustellusti arvioinut, että sen saama yhteydenotto on vakavasti otettava. Edelleen ohjeen mukaan yhteydenottoa voidaan pitää vakavasti otettavana esimerkiksi silloin, kun hallitus on katsonut aiheelliseksi ryhtyä asiassa toimenpiteisiin tai aloittanut neuvottelut tarjouksen tekijän kanssa tai hallitus on muuten päättänyt ryhtyä asiassa konkreettisiin valmistelutoimiin.

Tässä tapauksessa yhtiö julkaisi 19.9.2017 pörssitiedotteen, jossa todettiin, että ryhmä osakkeenomistajia on 18.9.2017 jättänyt Finanssivalvonnalle yhteisen hakemuksen Danco Koncarin ja/tai Kermas Resources Limitedin velvoittamiseksi tekemään pakollinen julkinen ostotarjous yhtiön osakkeista vähintään hintaan 2,50 euroa/osake. Lisäksi yhtiö julkaisi 9.11.2017 pörssitiedotteen, jossa todettiin, että yhtiö oli 8.11.2017 vastaanottanut osakkeenomistajaryhmältä, jolla oli 10,86 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä, vaatimuksen ylimääräisen yhtiökokouksen koolle kutumisesta koskien erityisen tarkastuksen toimittamista, hallituksen erottamista ja uuden, yhtiön pääomistajasta Koncarista ja hänen määräysvaltayhteisöstään riippumattoman hallituksen valitsemista.

Yhtiön näkemyksen mukaan 20.12.2017 käydyt keskustelut ovat olleet osakkeenomistajien välisiä neuvotteluja, joilla on pyritty kyseisten osakkeenomistajien välisten erimielisyyksien ratkaisemiseen ja sovintoon. Yhtiö ei ole osallistunut näihin keskusteluihin ja neuvotteluihin eikä ollut muutoinkaan päättänyt ryhtyä asiassa konkreettisiin toimenpiteisiin. Myös Finanssivalvonta on todennut, että yhtiön hallitus on 20.12.2017 ainoastaan ollut tietoinen osakkeenomistajien käymistä keskusteluista. Thomas Hoyer toimi välittäjänä neuvotteluissa siksi, että hän nautti kaikkien neuvotteluihin osallistuneiden osapuolten luottamusta. Hoyer ei kuitenkaan toiminut välittäjänä yhtiön hallituksen valtuuttamana, vaikka oli tuolloin myös yhtiön hallituksen jäsen.

On erittäin epäselvää, mistä neuvotteluihin osallistuneet osapuolet olivat 20.12.2017 päässeet yhteisymmärrykseen ja oliko yhteisymmärrystä saavutettu 1,015 euron osakekohtaisesta hinnasta ja/tai osakkeiden ostajasta tai ostotarjouksen tekijästä. Tämän osoittavat muun muassa Hoyerin Finanssivalvonnalle 31.5.2018 toimittamassa selvityksessä todettu 22.12.2017 esillä ollut vaihtoehtokokonaisuus sekä asianajaja Jyrki Tähtisen Finanssivalvonnalle 18.4.2018 toimittama selvitys, jonka mukaan Kyösti Kakkosen ja Koncarin välillä on 2.1.2018 syntynyt periaatteellinen yhteisymmärrys siitä, että yhtiö lunastaisi osakkeita osakkeenomistajiltaan 1,015 euron osakekohtaiseen hintaan. Siten vielä 2.1.2018 oli täysin epäselvää, missä muodossa, milloin ja kenen toimesta neuvotteluiden osapuolten yhteisymmärrys 1,015 euron hinnasta todellisuudessa realisoituisi. Näin ollen sisäpiiritiedon tunnusmerkistön mukainen tiedon täsmällisyys ei täytynyt 20.12.2017 eikä sisäpiiritietoa ollut tuolloin vielä olemassa. Tiedonantovelvollisuuden kannalta olisi ollut käytännössä mahdotonta antaa markkinoille selkeää ja johdonmukaista tietoa pelkästään neuvotteluiden osapuolten hintaa koskevan alustavan yhteisymmärryksen perusteella.

Julkisen osakeyhtiön omien osakkeiden hankkimisesta on päätettävä yhtiökokouksessa määräenemmistöpäätöksellä. Neuvotteluihin osallistuneiden osapuolten omistamat osakkeet eivät muodostaneet määräenemmistöä. Yhtiöllä ei siten 20.12.2017 ole ollut sellaisia tietoja, joiden perusteella se olisi voinut kohtuudella olettaa, että omien osakkeiden hankkimisesta tultaisiin päättämään.

Yhtiö on 5.12.2017 julkaissut pörssitiedotteen Kermas Resources Ltd:ltä 4.12.2017 vastaanottamastaan pyynnöstä kutsua ylimääräinen yhtiökokous koolle, jotta hallitus voitaisiin velvoittaa laatimaan ja esittämään suunnitelma ja aikataulu järjestelmälliselle Helsingin pörssistä de-listautumisprosessille. Kermas Resources Ltd:n hallussa on 26,90 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä. Yhtiö oli jo vuonna 2016 selvittänyt alustavasti mahdollisuuksia de-listautua Helsingin pörssistä, ja yhtiön edustajat olivat tavanneet pörssin edustajia 8.6.2016. Tässä kokouksessa yhtiön edustajille ilmoitettiin, että pörssi asetaisi todennäköisesti yhdeksi edellytykseksi sen, että yhtiö tekee vapaaehtoisen ostotarjouksen niille osakkeenomistajilleen, jotka olisivat halukkaita tarjoamaan osakkeitaan takaisinostettavaksi mahdollisen de-listautumisprosessin yhteydessä. Yhtiö suoritti alustavia selvityksiä de-listautumisasiassa joulukuussa 2017, ja asiaa tutkittiin ja suunniteltiin tarkemmin tammikuun 2018 viikoilla 2 ja 3.

Yhtiön edustajilla oli 18.1.2018 tapaaminen pörssin edustajien kanssa. Tässä kokouksessa pörssin edustajat arvioivat alustavasti, että de-listautumishakemus hyväksyttäisiin todennäköisemmin, jos yhtiö tarjoutuisi ostamaan omia osakkeitaan osana prosessia. Yhtiöllä oli siten vasta tämän tapaamisen jälkeen riittävät perusteet arvioida, että de-listautuminen pörssilistalta siten, että siihen sisältyisi olennaisena osana myös omia osakkeita koskeva ostotarjous, oli tietona sisäpiiritiedon määritelmän täyttävällä tavalla riittävän täsmällistä ja järjestelyn voitiin kohtuudella olettaa toteutuvan. Mahdollinen ostotarjous ei ollut erillinen hanke, vaan olennainen osa mahdollista de-listautumisjärjestelyä.

Yhtiö julkaisi 30.1.2018 pörssitiedotteen de-listautumisprosessin tilanteesta sisältäen tiedon alustavista suunnitelmista, jotka koskivat ostotarjousta 1,015 euron osakekohtaisella hinnalla. Yhtiö julkaisi 1.2.2018 pörssitiedotteen, jossa yhtiön kerrottiin vastaanottaneen kopion Joensuun Kauppa ja Kone Oy:n Finanssivalvonnalle lähettämästä kirjeestä, jonka mukaan Joensuun Kauppa ja Kone Oy vetäytyi osakkeenomistajaryhmän 18.9.2017 esittämästä vaatimuksesta. Finanssivalvonnalle vaatimuksen esittäneen osakkeenomistajaryhmän 10,79 prosentin suuruudesta osakekannasta Joensuun Kauppa ja Kone Oy:n osuus oli 4,73 prosenttia. Yhtiö tiedotti 1.2.2018 vastaanottaneensa osakkeenomistajaryhmältä, jolla oli 10,86 prosenttia yhtiön osakkeista ja äänistä, ilmoituksen, jossa he vetäytyivät ylimääräisen yhtiökokouksen koolle kutsu- mista koskevasta vaatimuksesta sekä esittämistään päätösehdotuksista.

Yhtiö on pahoillaan, että se on 18.1.2018 jälkeen laiminlyönyt päätöksen 4–6 kohdissa tarkoitettujen toimenpiteiden tekemisen säännösten edellyttämällä tavalla. Yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja olivat luottaneet siihen, että MAR-asetukseen ja sisäpiiritietoon liittyvistä toimista ja dokumentaatiosta yhtiössä vastaava yksikkö oli hoitanut asiat asianmukaisesti. Hallitus ja toimitusjohtaja olivat toteuttaneet tarvittavat toimet sisäpiirirekistereihin ja MAR-ase-

tukseen liittyvien prosessien riittävyyden varmistamiseksi. He tulivat tietoisiksi yksikön prosessin heikkouksista vasta Finanssivalvonnan selvityspyynnöjä saatuaan. Yhtiö on sittemmin korjannut ja vahvistanut kyseisiä prosessejaan.

Vaikka yhtiö on pyrkinyt tekemään Finanssivalvonnan kanssa yhteistyötä asetettujen aikarajojen puitteissa ja ilmoittamaan ennakoituista viivästyksistä etukäteen, joitakin pyydettyjä tietoja ja asiakirjoja on toimitettu viiveellä. Menettelyllisistä laiminlyönneistä huolimatta sisäpiiritietoa ja siihen liittyviä tietoja on käsitelty yhtiössä hankkeena 18.1.2018 alkaen. Menettelyyn liittyvät laiminlyönnit eivät aiheuttaneet kenellekään vahinkoa, eikä sisäpiiritiedon luottamuksellisuutta säilyminen tai markkinoiden vakaus vaarantunut. Edellä esitettyyn nähden julkinen varoitus olisi ollut riittävä seuraamus 18.1.2018 jälkeen tapahtuneista laiminlyönneistä.

Finanssivalvonta on katsonut yhtiön vakavimmaksi laiminlyönniksi ja yhteisen seuraamusmaksun määrän arvioinnin perusteeksi sen, ettei yhtiö julkistanut sisäpiiritietoa viimeistään 20.12.2017. Mainittuna ajankohtana voimassa olleen Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:n mukaan suuruudeltaan yli miljoonan euron seuraamusmaksun määrää markkinaoikeus Finanssivalvonnan esityksestä. Siten Finanssivalvonta on oletettavasti arvioinut 20.12.2017 tapahtuneista laiminlyönneistä määrättävän seuraamusmaksun alittavan miljoona euroa. Näin ollen päätöksen kohtiin 4–6 liittyvistä laiminlyönneistä määrätty seuraamusmaksu on vähintään 450 000 euroa. Tämä seuraamusmaksun määrä on virheellinen ja kohtuuton.

Joka tapauksessa seuraamusmaksun kokonaismäärä on virheellinen ja huomattavasti ankarampi verrattuna Finanssivalvonnan aiempien päätösten mukaisiin seuraamusmaksuihin ja siten suhteellisuus- ja yhdenvertaisuusperiaatteen vastainen. Luottamuksensuojan periaate edellyttää, että viranomaisen toimet suojaavat oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Mikäli vastoin yhtiön käsitystä sisäpiiritiedon katsotaan syntyneen jo 20.12.2017, lieventävinä seikkoina on huomioitava muun muassa seuraavaa: Sisäpiiritiedon syntyminen on ollut erityisen tulkinnanvaraista ja seuraamukseen on sen rikosoikeudelliseen seuraamukseen rinnastuvan luonteen vuoksi perusteltua soveltaa in dubio mitius -periaatetta eli lievemmän vaihtoehdon periaatetta. Laiminlyönnit eivät ole aiheuttaneet vahinkoa sijoittajille tai markkinoille, sisäpiiritiedon luottamuksellisuus ei ole vaarantunut, kukaan ei ole hyötynyt eikä markkinoiden vakaus ole vaarantunut. Yhtiö on tehnyt tilikaudensa 2018 ja 2019 tappiota. Yhtiö on korjannut sisäpiirirekisteri- ja MAR-asioihin liittyviä menettelyitään sekä pyrkinyt parhaalla mahdollisella tavalla tekemään yhteistyötä Finanssivalvonnan kanssa. Yhtiön osakkeiden hinta ja kaupankäyntimäärät eivät ole merkittävästi muuttuneet aikavälillä 20.12.2017–29.1.2018, ja vuodenajalle tyypilliseen tapaan kaupankäyntimäärät olivat matalia. Osakkeiden hinta oli 20.12.2017 aikoihin 0,845 euroa ja 29.1.2018 aikoihin 0,923 euroa, ja se nousi huomattavasti vasta yhtiön julkaistua pörssitiedotteen 30.1.2018.

Asian käsittely ja selvittäminen

Finanssivalvonta on antanut lausunnon. Lausunnon mukaan yhtiö on vuonna 2019 toteuttanut julkisen ostotarjouksen 1,015 euron hinnalla, mutta ei ole toistaiseksi de-listautunut Helsingin pörssistä. Finanssivalvonta on lausunnonnsaan katsonut, että yhtiön vaatimus on hallintolainkäyttölain (586/1996) 74 §:n 3 momentissa tarkoitettulla tavalla ilmeisen perusteeton, ja tämän johdosta vaatinut, että yhtiö velvoitetaan korvaamaan Finanssivalvonnalle mahdollisesti myöhemmin aiheutuvat oikeudenkäyntikulut laillisine korkoineen.

Afarak Group Oyj on antanut vastaselityksen, jossa on muun ohella todettu, että yhtiön hallitus päätti 24.4.2018 keskeyttää de-listausselvityksen ja siihen liittyvät suunnitelmat hankkia omia osakkeita julkisella ostotarjouksella. Kesällä 2019 toteutettu omien osakkeiden hankkiminen julkisella ostotarjouksella on ollut erillinen hanke.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki asiakirjojen salassa pidettäväksi määrittämistä koskevaa vaatimusta.

Hallinto-oikeus hylkää valituksen.

Hallinto-oikeus hylkää yhtiön oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.

Hallinto-oikeus hylkää Finanssivalvonnan oikeudenkäyntikulujen korvaamista koskevan vaatimuksen.

Perustelut

1 Salassapitoa koskeva vaatimus

Oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain 8 §:n mukaan oikeudenkäyntiasiakirjan julkisuudesta ja salassapidosta on voimassa, mitä asiakirjan julkisuudesta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muussa laissa säädetään, jollei oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetussa laissa toisin säädetä.

Oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain 18 §:n 1 momentin mukaan julkisuutta koskevan ratkaisun tekemisestä on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 14 §:n 1 momentin mukaan viranomaisen asiakirjan antamisesta päättää se viranomainen, jonka hallussa asiakirja on, jollei 15 §:n 3 momentissa tai muualla laissa toisin säädetä.

Tiedon antaminen asiakirjasta ratkaistaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädettyssä menettelyssä asiakirjoja pyydettyäessä. Näin ollen hallinto-oikeus jättää tutkimatta tämän asian yhteydessä esitetyn vaatimuksen määrätä valittajan yksilöimät asiakirjat salaisiksi.

2 Pääasia

2.1 Sovellettavat oikeusohjeet

2.1.1 Sisäpiiritiedon määritelmä

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014, markkinoiden väärinkäytöstä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta (jäljempänä MAR) 7 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan tässä asetuksessa sisäpiiritiedolla tarkoitetaan luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten rahoitusvälineiden hintoihin tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan.

MAR 7 artiklan 2 kohdan mukaan sovellettaessa 1 kohtaa tiedon katsotaan olevan luonteeltaan täsmällistä, jos se viittaa ilmenneisiin olosuhteisiin tai sellaisiin olosuhteisiin, joiden voidaan kohtuudella olettaa ilmenevän, tai toteutuneeseen tapahtumaan tai tapahtumaan, jonka voidaan kohtuudella olettaa toteutuvan, edellyttäen että se on riittävän tarkkaa, jotta sen perusteella voidaan tehdä johtopäätös edellä mainittujen olosuhteiden tai edellä mainitun tapahtuman mahdollisesta vaikutuksesta rahoitusvälineiden hintoihin. Sellaisissa pitkäkestoissa menettelyissä, joilla pyritään tai jotka johtavat erityisten olosuhteiden ilmenemiseen tai erityisen tapahtuman toteutumiseen, täsmälliseksi tiedoksi voidaan katsoa kyseiset tulevat olosuhteet tai tuleva tapahtuma ja myös kyseisen menettelyn välivaiheet, jotka liittyvät kyseisten tulevien olosuhteiden ilmenemiseen tai kyseisen tulevan tapahtuman toteutumiseen.

MAR 7 artiklan 3 kohdan mukaan pitkäkestoisen menettelyn välivaihetta on pidettävä sisäpiiritietona, jos se sellaisenaan täyttää tässä artiklassa tarkoitetut sisäpiiritiedon kriteerit.

MAR 7 artiklan 4 kohdan 1 alakohdan mukaan sovellettaessa 1 kohtaa tiedolla, jolla todennäköisesti olisi huomattava vaikutus rahoitusvälineiden hintoihin, jos se julkistettaisiin, tarkoitetaan tietoa, jota järkevästi toimiva sijoittaja todennäköisesti käyttäisi yhtenä sijoituspäätöksensä perusteena.

MAR johdanto-osan 16 kohdan mukaan jos sisäpiiritieto koskee vaiheittain tapahtuvaa menettelyä, menettelyn jokainen vaihe samoin kuin menettely kokonaisuudessaan voidaan katsoa sisäpiiritiedoksi. Pitkäkestoisen menettelyn välivaihe voi sellaisenaan merkitä olosuhteita tai tapahtumaa, jotka ovat olemassa tai joiden osalta jo tiedossa olevien osatekijöiden kokonaisvaltaisen

arvioinnin perusteella on olemassa todellinen mahdollisuus siitä, että ne ilmenivät tai toteutuvat. Käsitettä ei kuitenkaan ole tulkittava siten, että kyseisten olosuhteiden tai kyseisen tapahtuman vaikutuksen laajuus asianomaisten rahoitusvälineiden hintaan on otettava huomioon. Välivaihe olisi katsottava sisäpiiritiedoksi, jos se sellaisenaan täyttää tässä asetuksessa säädetty sisäpiiritiedon arviointiperusteet. Johdanto-osan 17 kohdan mukaan tapahtumaan tai olosuhteisiin, jotka ovat pitkäkestoisen menettelyn välivaihe, liittyvä tieto voi koskea esimerkiksi sopimusneuvottelujen vaihetta, sopimusneuvotteluissa alustavasti sovittuja ehtoja, mahdollisuutta tarjota rahoitusvälineitä, rahoitusvälineiden tulevia markkinointiedellytyksiä, rahoitusvälineiden tarjoamisen alustavia ehtoja tai harkintaa, joka koskee rahoitusvälineen sisällyttämistä merkittävään indeksiin tai rahoitusvälineen poistamista tällaisesta indeksistä.

2.1.2 Sisäpiiritiedon julkistaminen ja julkistamisen lykkääminen

MAR 17 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukaan liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava yleisölle mahdollisimman pian sisäpiiritiedosta, joka koskee suoraan kyseistä liikkeeseenlaskijaa.

MAR 17 artiklan 4 kohdan 1 alakohdan mukaan liikkeeseenlaskija voi omalla vastuullaan lykätä sisäpiiritiedon julkistamista yleisölle, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) välitön julkistaminen todennäköisesti vaarantaisi liikkeeseenlaskijan oikeutetut edut;
- b) julkistamisen lykkääminen ei todennäköisesti johtaisi yleisöä harhaan;
- c) liikkeeseenlaskija pystyy takaamaan kyseisen tiedon säilymisen luottamuksellisenä.

MAR 17 artiklan 4 kohdan 2 alakohdan mukaan vaiheittain tapahtuvassa pitkäkestoisessa menettelyssä, jossa pyritään tai joka johtaa tietyn olosuhteen ilmenemiseen tai tietyn tapahtuman toteutumiseen, liikkeeseenlaskija voi omalla vastuullaan lykätä tähän menettelyyn liittyvän sisäpiiritiedon julkistamista, jollei ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdasta muuta johdu.

MAR 17 artiklan 4 kohdan 3 alakohdan mukaan kun liikkeeseenlaskija on lykännyt sisäpiiritiedon julkistamista tämän kohdan nojalla, sen on ilmoitettava 3 kohdan nojalla määritetyille toimivaltaiselle viranomaiselle tiedon julkistamisen lykkäämisestä ja selvítettävä välittömästi tiedon julkistamisen jälkeen kirjallisesti, miten tässä kohdassa säädetty ehdot on täytetty. Jäsenvaltiot voivat vaihtoehtoisesti säätää, että kyseinen selvitys on toimitettava ainoastaan 3 kohdan nojalla määritetyn toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä.

Arvopaperimarkkinalain 6 luvun 2 §:n mukaan liikkeeseenlaskijan on toimitettava Finanssivalvonnalle sen pyynnöstä markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 17 artiklan 4 kohdan 3 alakohdassa tarkoitettu selvitys tiedon julkistamisen lykkäämisen edellytyksistä.

2.1.3 Sisäpiiriluettelo ja sen toimittaminen Finanssivalvonnalle

MAR 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on laadittava luettelo kaikista henkilöistä, joilla on pääsy sisäpiiritietoon ja jotka työskentelevät niille työsovimuksen perusteella tai muuten suorittavat tehtäviä, joiden kautta niillä on pääsy sisäpiiritietoon, kuten neuvonantajista, kirjanpitäjistä tai luottoluokituslaitoksista, jäljempänä 'sisäpiiriluettelo'. Artiklan b alakohdan mukaan liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on saatettava sisäpiiriluettelo viipymättä ajan tasalle 4 kohdan mukaisesti. Artiklan c alakohdan mukaan liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on toimitettava sisäpiiriluettelo toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisimman pian sen pyynnöstä.

MAR 18 artiklan 3 kohdan mukaan sisäpiiriluettelossa on oltava ainakin

- a) kaikkien niiden henkilöiden henkilöllisyys, joilla on pääsy sisäpiiritietoon;
- b) syy siihen, että kyseinen henkilö on sisällytetty sisäpiiriluetteloon;
- c) päivämäärä ja kellonaika, joka kyseinen henkilö on saanut pääsyn sisäpiiritietoon; ja
- d) päivämäärä, jolloin sisäpiiriluettelo laadittiin.

MAR 18 artiklan 4 kohdan 1 alakohdan mukaan liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on saatettava sisäpiiriluettelo ajan tasalle viipymättä ja mainittava ajan tasalle saattamisen päivämäärä muun ohella: b) jos uusi henkilö saa pääsyn sisäpiiritietoon ja hänet on tämän vuoksi lisättävä sisäpiiriluetteloon; ja c) jos henkilöllä ei ole enää pääsyä sisäpiiritietoon.

Komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/347, annettu 10 päivänä maaliskuuta 2016, sisäpiiriluettelojen tarkkaa muotoa ja päivitystapaa koskevista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 mukaisista teknisistä täytäntöönpanostandardeista (jäljempänä komission täytäntöönpanoasetus) 2 artiklan 3 kohdan 1 alakohdan mukaan liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on laadittava sisäpiiriluettelo ja pidettävä se ajan tasalla sähköisessä muodossa liitteessä I olevan mallin 1 mukaisesti.

2.1.4 Seuraamukset

Finanssivalvonnasta annetun lain (FivaL) 39 §:n 1 momentin mukaan Finanssivalvonta antaa valvottavalle ja muulle finanssimarkkinoilla toimivalle julkisen varoituksen, jos tämä tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee muiden kuin 38 §:n 1 momentissa taikka 40 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti. Pykälän 2 momentin mukaan julkinen varoitus voidaan antaa edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aiheutta ankarampiin toimenpiteisiin.

FivaL 40 §:n 1 momentin mukaan seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

Arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin (519/2016) mukaan Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi muun ohella seuraavien markkinoiden väärinkäyttöasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti: 17 artiklan 1 ja 2, 4–6 ja 8 kohdan säännös markkinoiden väärinkäytön estämisestä ja havaitsemisesta sekä sisäpiirintiedon julkistamisesta ja 18 artiklan 1–6 kohdan säännös sisäpiirilueteloista.

Arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 5 momentin mukaan Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat lisäksi tämän pykälän 1–3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset ja määräykset sekä muun ohella markkinoiden väärinkäyttöasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

FivaL 41 §:n 1 momentin (611/2014) mukaan Finanssivalvonta määrää seuraamusmaksun, jos se on suuruudeltaan enintään miljoona euroa. Muussa tapauksessa seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonnan esityksestä markkinaoikeus.

FivaL 41 §:n 1 momentti (611/2014) on kumottu 3.1.2018 voimaan tulleella Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta annetulla lailla 1071/2017, jonka 41 §:n 1 momentin mukaan seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonta. Lain 1071/2017 siirtymäsäännöksen 3 momentin mukaan tekoon tai laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan teon tai laiminlyönnin aikana voimassa olleita säännöksiä.

Oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta, jonka mukaan markkinaoikeus käsittelee kilpailu- ja valvonta-asiana asiat, jotka säädetään sen toimivaltaan kuuluviksi Finanssivalvonnasta annetussa laissa, on kumottu 3.1.2018 voimaan tulleella lailla 1095/2017.

FivaL 41 §:n 2 momentin (176/2016) mukaan seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kesto aika sekä tekijän taloudellinen asema. Lisäksi arvioinnissa on otettava huomioon menettelyllä saavutettu hyöty ja sillä aiheutettu vahinko, jos ne ovat määritettävissä, tekijän yhteistyö Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi ja toimenpiteet rikkomisen toistumisen estämiseksi, aiemmat finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset ja laiminlyönnit sekä menettelyn mahdolliset vaikutukset rahoitusjärjestelmän vakaudelle.

FivaL 41 §:n 4 momentin (aiemmin 3 momentti) mukaan seuraamusmaksu saa olla enintään kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta, kuitenkin enintään kymmenen miljoonaa euroa.

FivaL 41 a §:n 9 momentin (aiemmin 6 momentti) mukaan jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa. Pykälän 10 momentin (aiemmin 7 momentti) mukaan jos kyse on arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään miljoona euroa. Pykälän 13 momentin mukaan sen estämättä, mitä 8–13 momentissa säädetään, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määriteltävissä.

FivaL 41 b §:n 1 momentin mukaan jos rikemaksu tai seuraamusmaksu määrätään samalla kertaa kahdesta tai useammasta 38, 40 tai 41 a §:ssä tarkoitettusta laiminlyönnistä tai rikkomuksesta, määrätään yhteinen seuraamusmaksu. Pykälän 2 momentin mukaan yhteinen seuraamusmaksu saa olla enintään rikemaksujen tai seuraamusmaksujen yhteenlasketun enimmäismäärän suuruinen.

FivaL 42 §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voi seuraamusmaksun määräämisen sijaan antaa julkisen varoituksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyillä perusteilla eli jos virheellistä menettelyä on pidettävä vähäisenä tai jos seuraamusmaksun määräämistä on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

2.2 Saatu selvitys

Afarak Group Oyj:n osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:n (jäljempänä Helsingin pörssi) ylläpitämällä säännellyllä markkinalla. Finanssivalvonta sai 18.1.2018 Helsingin pörssin markkinavalvonnalta tiedon Afarak Group Oyj:n suunnittelema omien osakkeiden hankkimista koskeva ostotarjouksesta. Yhtiön 30.1.2018 julkaiseman pörssitiedotteen mukaan yhtiö suunnittelee omien osakkeiden hankkimista kaikille osakkeenomistajille tehtävällä vapaaehtoisella julkisella ostotarjouksella hintaan 1,015 euroa/osake. Finanssivalvonta on tämän johdosta ryhtynyt selvittämään, onko yhtiössä ollut sisäpiiritietoa.

Yhtiö on 19.9.2017 vastaanottanut tietyiltä vähemmistöosakkeenomistajiltaan, jotka omistivat yhteensä 10,79 prosenttia yhtiön osakkeista, ilmoituksen, jonka mukaan he olivat jättäneet Finanssivalvonnalle hakemuksen Danko Koncarin ja/tai Kermas Resources Limitedin velvoittamiseksi tekemään pakollinen julkinen ostotarjous yhtiön osakkeista vähintään hintaan 2,5 euroa/osake. Yhtiö julkaisi asiasta pörssitiedotteen 19.9.2017. Yhtiö on 8.11.2017 vastaanottanut tietyiltä vähemmistöosakkeenomistajiltaan, jotka omistivat yhteensä

10,86 prosenttia yhtiön osakkeista, vaatimuksen järjestää ylimääräinen yhtiökokous erityistarkastuksen toimittamiseksi, hallituksen erottamiseksi ja uuden hallituksen valitsemiseksi. Yhtiö julkaisi asiasta pörssitiedotteen 9.11.2017. Yhtiö on 4.12.2017 vastaanottanut sen osakkeita 26,90 prosenttia omistaneelta Kermas Resources Limitediltä pyynnön kutsua koolle ylimääräinen yhtiökokous hallituksen velvoittamiseksi laatimaan ja esittämään suunnitelma ja aika-tila de-listausprosessille. Yhtiö julkisti kutsun ylimääräiseen yhtiökokoukseen 5.12.2017. Yhtiö on vuodenvaihteessa 2017–2018 selvittänyt de-listautumisasiaa ja julkaissut asiasta pörssitiedotteen 30.1.2018. Ylimääräisessä yhtiökokouksessa 5.2.2018 on päätetty, että hallitus alkaa valmistella suunnitelmaa Helsingin pörssilistalta poistumiseksi. Yhtiön hallitus on 24.4.2018 päättänyt keskeyttää de-listaus selvityksen.

Yhtiön hallituksen jäsenen Thomas Hoyerin Finanssivalvonnalle 31.5.2018 antaman selvityksen mukaan yhtiön osakkeita omistaneen Joensuun Kauppa ja Kone Oy:n edustaja sekä Koncar olivat joulukuun 2017 puolivälin aikoihin pyytäneet häntä selvittämään, löytyisikö mahdollista hintaa, jolla yhtiön de-listaukseen liittyvä omien osakkeiden hankinta voitaisiin toteuttaa siten, että ainakin osa suurimpia suomalaisomistajia hyväksyisi ostotarjouksen ja myisi osakkeensa ja että Kermas Resources Limited ja muutama muu iso omistajataho sitoutuisivat olemaan myymättä omia osakkeitaan. Hoyer on keskustellut asiasta Joensuun Kauppa ja Kone Oy:n edustajan ja yhden toisen suomalaisen osakkeenomistajan kanssa. Ulkomaisten omistajien osalta Hoyer on keskustellut asiasta ainoastaan Koncarin kanssa, joka on oletettavasti keskustellut asiasta toisen ulkomaisen suuren osakkeenomistajan kanssa. Edelleen Hoyerin selvityksen mukaan 20.12.2017 on löydetty hinta 1,015 euroa/osake, johon Joensuun Kauppa ja Kone Oy:n edustaja on ilmoittanut voivansa myydä osakkeensa yhtiölle ja Koncar on sanonut sitoutuvansa olemaan myymättä osakkeitaan. Hoyer on ilmoittanut tämän hinnan Afarak Group Oyj:n asiamiehelle, joka lupasi viedä asian yhtiön toimitusjohtajan tietoon. Yhtiön puolelta mahdolliseen ostotarjoukseen liittyi tuossa vaiheessa vielä paljon epävarmuutta, muun muassa prosessi, rahoituksen saaminen ja järjestäjäpankin löytäminen. Hoyer on 22.12.2017 lähettänyt Koncarille ja Afarak Group Oyj:n asiamiehelle viestin, jonka mukaan neuvotteluosapuolten asiamiehet ovat keskustelleet ratkaisusta perustuen sovittuun hintaan 1,015 euroa/osake, sekä esittänyt lyhyen kuvauksen ostotarjouksen toteuttamismallista.

Joensuun Kauppa ja Kone Oy:n Finanssivalvonnalle antaman 18.4.2018 päivätyn selvityksen mukaan neuvottelut käynnistyivät aivan loppuvuodesta 2017 ja tammikuussa sovittiin, että Joensuun Kauppa ja Kone Oy on valmis myymään osakkeet 1,015 euron hinnalla edellyttäen, että Afarak Group Oyj tekee kaikille osakkeenomistajille julkisen ostotarjouksen. Selvityksen liitteenä on Joensuun Kauppa ja Kone Oy:n edustajan Koncarille 19.12.2017 lähettämä sähköpostiviesti, jossa hän toteaa uskovansa, että hänen käsityksensä käyvästä de-listaushinnasta on tuotu Koncarin tietoon ja että ehdotus lakkaa olemasta voimassa 20.12.2017 kello 16:00. Joensuun Kauppa ja Kone Oy:n asiamiehen kirjelmän 6.4.2018 mukaan Joensuun Kauppa ja Kone Oy on 29.1.2018 sitoutunut muun ohella myymään sillä olleet osakkeet hintaan 1,015 euroa/osake. Joensuun Kauppa ja Kone Oy on 31.1.2018 luopunut muun ohella vaatimuksestaan julkisen ostotarjouksen tekemisestä, mistä yhtiö on 1.2.2018 julkaissut pörssitiedotteen.

Afarak Group Oyj on Finanssivalvonnalle 18.6.2018 antamassaan vastauksessa katsonut, että yhtiön suunnittelemaa ostotarjousta koskeva sisäpiiritieto oli syntynyt viikon 3 kuluessa, arviolta 18.1.2018, mutta varsinaisia asiaan liittyviä päätöksiä tai sopimuksia ei samassa yhteydessä vielä tehty. Koska osa keskusteluista käytiin osakkeenomistajien kesken, asiassa oli epäselvää, mikä oli se konkreettinen hetki, jolloin tieto oli riittävän selkeää ja suunnitelmat niin konkreettisella tasolla, että kysymys oli sisäpiiritiedosta. Yhtiön näkemyksen mukaan hinnasta 1,015/osake oli sovittu yhtiön kahden suuren osakkeenomistajaryhmän välillä 2.1.2018. Sisäpiirirekisterin perustaminen ja sisäpiiritiedon lykkäämispäätös tehtiin vasta 26.1.2018, vaikka sisäpiirirekisteri oli päätetty perustaa jo aikaisemmin viikolla 3, koska yhtiön sisäisessä prosessissa oli ollut virhe. Virheen johdosta sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevaa ilmoitusta ei myöskään ollut toimitettu Finanssivalvonnalle tiedon julkistamisen jälkeen 30.1.2018 eikä MAR 17 artiklan 4 kohdan edellytysten täyttymiseen liittyviä tietoja ollut asianmukaisesti kerätty ja dokumentoitu.

Yhtiö on Finanssivalvonnalle 16.12.2018 antamassaan vastauksessa myöntänyt, että sillä oli tiettyjä sisäisiä prosesseja koskevia puutteita suhteessa MAR-asetukseen ja että jälkikäteen ajateltuna sisäpiirirekisteri olisi ollut järkevämpää perustaa 20.12.2017, jolloin tietyt osakkeenomistajat olivat päätyneet jonkinlaiseen lopputulokseen ja yhteisymmärrykseen. Yhtiölle on kuitenkin mainittuna ajankohtana ollut täysin epäselvää, miten ja milloin yhtiö tulisi toteuttamaan tämän tiettyjen osakkeenomistajien yhteisymmärryksen. Vuoden 2017 joulun aikaan tehtiin lisäselvityksiä ja tammikuun viikoilla kaksi ja kolme yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja tutkimusta, jotka varmistivat sen, että mahdollinen tarjous ei ollut erillishankkeeksi vaan siihen sisältyi esitys Helsingin pörssistä de-listautumiseksi. Vuoden 2018 kolmannella viikolla yhtiö tunnisti, että suunnitteilla ollut ylimääräinen yhtiökokous voitaisiin järjestää. Yhtiö on myöntänyt, ettei sisäpiirirekisterissä ollut kaikkia tarvittavia tietoja, mutta tämä johtui osittain siitä, että yhtiöllä ei ollut tai se ei saanut kaikkia olennaisia tietoja vähemmistöosakas-sisäpiiriläisiltä, jotka lähettivät tiedot myöhässä ja epätäydellisinä. Yhtiö on edelleen Finanssivalvonnalle 28.6.2019 antamassaan vastineessa todennut, ettei se ole eri mieltä Finanssivalvonnan johtopäätöksestä, jonka mukaan sisäpiirirekisteri olisi pitänyt perustaa jo 20.12.2017. Yhtiö on kiinnittänyt huomiota siihen, että de-listaus oli olennainen osa 30.1.2018 julkaistua ostotarjoussuunnitelmaa ja että yhtiön edustajat kävivät Helsingin pörssin kanssa keskustelua de-listausta koskien vasta 18.1.2018.

Finanssivalvonta on päätöksessään katsonut, että julkisen ostotarjouksen on voinut kohtuudella olettaa toteutuvan sen jälkeen, kun merkittävät osakkeenomistajat olivat 20.12.2017 päässeet sopuun tarjousvastikkeesta, vaikka julkisen ostotarjouksen toteuttamiseen liittyikin tavanomaisia epävarmuustekijöitä kuten rahoituksen järjestäminen. Finanssivalvonta on katsonut, että tieto merkittävien osakkeenomistajien sopimasta tarjousvastikkeen määrästä oli riittävän tarkkaa tietoa, jolla julkistettuna olisi todennäköisesti huomattava vaikutus yhtiön rahoitusvälineen hintaan. Kun osakkeenomistajien hintaneuvotteluissa välittäjänä on toiminut yhtiön hallituksen jäsen, julkista ostotarjousta koskevan valmisteluprosessin on katsottu olleen yhtiön tiedossa. Finanssivalvonta on siten katsonut, että yhtiössä oli syntynyt sisäpiiritietoa viimeistään 20.12.2017.

Finanssivalvonnan päätöksen mukaan yhtiö on julkistanut syntyneen sisäpiiritiedon vasta 30.1.2018. Yhtiön on katsottu laiminlyöneen sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisen edellytyksiä koskevan arvioinnin MAR 17 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja siten yhtiön on katsottu laiminlyöneen MAR 17 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan velvollisuuden julkistaa sisäpiiritieto yleisölle mahdollisimman pian.

Edelleen Finanssivalvonnan päätöksen mukaan yhtiön olisi 20.12.2017 tullut perustaa kyseistä hanketta koskeva sisäpiiriluetello. Yhtiön laatima sisäpiiriluetello on päivätty 26.1. Päiväyksestä puuttui vuosiluku. Finanssivalvonnan päätöksen mukaan yhtiön sisäpiiriluetello ei sisältänyt MAR 18 artiklan 3 kohdassa lueteltuja vähimmäistietoja, sillä siitä puuttuivat muun muassa syy siihen, miksi henkilöt oli sisällytetty sisäpiiriluetelloon, sekä päivämäärät ja kelonajat, joina henkilöt olivat saaneet pääsyn sisäpiiritietoon. Sisäpiirilueteloa ei myöskään ollut laadittu komission täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan 3 kohdan 1 alakohdassa viitatus liitteen I mallin 1 mukaisesti. Finanssivalvonta on katsonut, että puutteet sisäpiiriluettelon tietosisällössä olivat vakavia, koska ne koskivat muun ohella sisäpiiriluettelon tarkoituksen kannalta keskeistä tietoa siitä, milloin henkilöt olivat saaneet pääsyn sisäpiiritietoon. Edelleen yhtiö oli laiminlyönyt sisäpiiriluettelon ajan tasalle saattamisen, kun pääsy sisäpiiritietoon oli päättynyt 30.1.2018 sisäpiiritiedon tultua julkiseksi.

Finanssivalvonta on 6.2.2018 pyytänyt yhtiötä toimittamaan julkistetun ostarjoushankkeen sisäpiiriluettelon ja kronologisen kuvauksen viimeistään 8.2.2018. Yhtiön asiamies on Finanssivalvonnan asiaa koskevan tiedustelun johdosta ilmoittanut 15.2.2018, että kronologisen selvityksen koostamisessa menee päivä tai kaksi. Yhtiö on toimittanut sisäpiiriluettelon ja kronologisen kuvauksen vasta 24.4.2018 Finanssivalvonnan aloitettua yhtiötä kohtaan kuulemismenettelyn uhkasakon asettamiseksi. Yhtiön 18.6.2018 antaman vastauksen mukaan asia johtui sekaannuksesta sen osalta, kuka toimittaa sisäpiiriluettelon Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta on katsonut, että yhtiö on laiminlyönyt MAR 18 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisen velvollisuuden toimittaa sisäpiiriluetello Finanssivalvonnalle mahdollisimman pian sen pyynnöstä.

Finanssivalvonnan päätöksen mukaan yhtiö ei toimittanut Finanssivalvonnalle määrääjassa tai myöhemminkään sen 23.5.2018 pyytämää selvitystä siitä, miten sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisen ehdot on täytetty. Yhtiö on 15.4.2019 toimittanut kahden käynnissä olleen hankkeen sisäpiiriluetelot. Hankkeet oli julkistettu 28.3.2019 ja 3.4.2019. Yhtiö ei ollut ilmoittanut näitä sisäpiiritietoja koskevista 13.3.2019 tekemistään julkistamisen lykkäämispäätöksistä Finanssivalvonnalle välittömästi sisäpiiritietojen julkistamisen jälkeen eikä myöhemminkään. Finanssivalvonta on katsonut, että yhtiö on laiminlyönyt MAR 17 artiklan 4 kohdan 3 alakohdan mukaisen velvollisuuden toimittaa Finanssivalvonnalle ilmoitus tekemästään sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisestä sisäpiiritiedon julkistamisen jälkeen 30.1.2018, 28.3.2019 ja 3.4.2019. Lisäksi yhtiön on katsottu laiminlyöneen arvopaperimarkkinalain 6 luvun 2 §:n mukaisen velvollisuuden toimittaa Finanssivalvonnalle sen 23.5.2018 pyytämän selvityksen.

Yhtiö on Finanssivalvonnalle antamissaan vastineissa pyytänyt huomioimaan mahdollisen seuraamusmaksun arvioinnissa muun ohella sen, että tietyt osat kyseisessä hyvin epätavallisessa prosessissa olivat yhtiön kontrollin ulkopuolella, mikä vaikeutti sisäpiiriluettelon perustamista ja ylläpitoa. Yhtiö on kertonut toteuttaneensa korjaavia toimenpiteitä ja vahvistaneensa valvontamenetelmiä. Yhtiö on vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä palkannut konserniin lakiasiaintohtajan.

Finanssivalvonta on määrännyt yhtiölle yhteisen 1 450 000 euron suuruisen seuraamusmaksun. Finanssivalvonta on pitänyt yhtiön vakavimpana laiminlyöntinä ja yhteisen seuraamusmaksun mitoittamisen lähtökohtana MAR 17 artiklan 1 kohdan edellyttämän sisäpiiritiedon julkistamisen laiminlyöntiä, jonka on katsottu tapahtuneen viimeistään 20.12.2017. Laiminlyöntiä edeltäneen tilikauden 2016 konsernitilinpäätöksen mukainen yhtiön liikevaihto oli 153,60 miljoonaa euroa, mikä on otettu seuraamusmaksun mitoittamisen perusteeksi. Finanssivalvonta on seuraamusmaksun määrää harkitessaan ottanut huomioon erityisesti yhtiön menettelyn laadun ja keston sekä kyseessä olevan sisäpiiritiedon suuren merkityksen sijoittajien kannalta. Muut seuraamusmaksun alaiset rikkomukset, laiminlyönti toimittaa Finanssivalvonnalle ilmoitukset sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisestä 30.1.2018, 28.3.2019 ja 3.4.2019 sekä se, että eräiltä osin laiminlyönnit ovat toistuneet vielä yhtiön saatua Finanssivalvonnan ensimmäisen kuulemiskirjeen, on otettu kokonaisarvioinnissa huomioon seuraamusmaksun määrää korottavina seikkoina. Korottavana seikkana on lisäksi huomioitu, että osa rikkomuksista on ollut omiaan vaikeuttamaan Finanssivalvonnan valvontatyötä ja että yhtiö on laiminlyönyt toimia yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi yhtiön toimittaessa Finanssivalvonnan pyytämän sisäpiiriluettelon vasta Finanssivalvonnan aloitettua kuulemismenettelyn uhkasakon asettamiseksi. Finanssivalvonta on katsonut, ettei yhtiö ole esittänyt selvitystä sellaisista erityisistä toimenpiteistä rikkomusten toistumisen estämiseksi, joilla olisi asiassa merkitystä.

2.3 Oikeudellinen arviointi ja hallinto-oikeuden johtopäätökset

Asiassa on valituksen johdosta ensinnäkin ratkaistava, milloin yhtiön omien osakkeiden hankkimista julkisella ostotarjouksella koskeva sisäpiiritieto on syntynyt. Saadun selvityksen mukaan yhtiön merkittävät osakkeenomistajat ovat käyneet yhtiön hallituksen jäsenen Thomas Hoyerin välityksellä neuvotteluita julkisesta ostotarjouksesta sekä osakekohtaisesta hinnasta. Hoyerin Finanssivalvonnalle ilmoittaman mukaan neuvotteluihin osallistuneet Joensuun Kauppa ja Kone Oy ja Koncar ovat 20.12.2017 päässeet yhteisymmärrykseen tarjousvastikkeen hinnasta. Suunnitellun julkisen ostotarjouksen tavoitteena oli yhtiön osakkeiden de-listaus Helsingin pörssistä.

Yhtiö on Finanssivalvonnalle antamissaan selvityksissä todennut, että jälkikäteen arvioituna sisäpiiriluetelo olisi ollut järkevää perustaa 20.12.2017, mutta valituksessaan yhtiö on katsonut, että 20.12.2017 on ollut epäselvää, ovatko neuvotteluun osallistuneet tahot päässeet ylipäättään yhteisymmärrykseen ja mistä yhteisymmärrykseen on päästy. Yhtiön valituksessaan esittämän käsityksen mukaan käsillä ei ole vielä tuolloin ollut sellaisia tietoja, joiden perusteella yhtiö olisi voinut kohtuudella olettaa, että sen osakkeenomistajat tulisi-

vat päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta. Yhtiö on huomauttanut, että neuvotteluun osallistuneiden osapuolten osuus yhtiön osakkeista ja äänistä ei olisi riittänyt julkista ostotarjousta koskevan päätöksen tekemiseen. Yhtiön mukaan sisäpiiritieto on syntynyt vasta 18.1.2018 yhtiön saatua pörssin edustajien kanssa käydyssä tapaamisessa tietää, että de-listautumishakemus hyväksyttäisiin todennäköisemmin, mikäli yhtiö samalla tekisi julkisen ostotarjouksen omista osakkeistaan.

Hallinto-oikeus katsoo, että kuvatussa tilanteessa yhtiön merkittävien osakkeenomistajien neuvotteluissa 20.12.2017 syntynyt yhteisymmärrys julkisesta ostotarjouksesta ja siinä käytettävästä tarjousvastikkeesta on luonteeltaan sellainen tieto, jolla julkistettuna olisi osaltaan vaikutus mahdollisten sijoittajien sijoituspäätökseen sekä todennäköisesti huomattava vaikutus hintaan, jonka mahdolliset sijoittajat olisivat osakkeista valmiita maksamaan. Tiedon katsominen sisäpiiritiedoksi ei edellytä, että hankkeen toteutumisesta olisi täysi varmuus. Vaikka neuvotteluissa mukana olleiden osakkeenomistajien omistusoosuudet yhtiössä eivät esitetyn perusteella muodostaneetkaan määräenemmistöä ja vaikka tuolloin saavutettua yhteisymmärrystä voidaan jälkikäteen arvioituna pitää ainakin jossain määrin alustavana, hallinto-oikeus katsoo, että mainittuna ajankohtana neuvottelut olivat kuitenkin edenneet tilanteeseen, jonka perusteella on syntynyt todellinen mahdollisuus, että julkinen ostotarjous toteutetaan kyseisellä tarjousvastikkeella. Tältä osin ratkaisevaa merkitystä ei ole sillä, että yhtiö ei ole ollut neuvotteluiden osapuolena, eikä sillä, että yksi neuvotteluihin osallistunut osakkeenomistaja on sittemmin ilmoittanut vetäytyneensä ostotarjousvaatimuksesta. Merkitystä ei myöskään ole yhtiön pörssistä de-listautumista koskevilla selvityksillä ja tapaamisilla, sillä vaikka osakkeenomistajien käymät neuvottelut eivät olisi olleet yhtiön de-listautumisprosessista erillisiä, kysymyksessä on kuitenkin ollut sellainen välivaihe, jota voidaan itsessään pitää sisäpiiritietona. Lisäksi hallinto-oikeus toteaa, että yhtiö on valituksessaan kertonut saaneensa jo vuonna 2016 Helsingin pörssistä tiedon, että pörssi asettaisi todennäköisesti de-listautumiselle yhdeksi edellytykseksi sen, että yhtiö tekee vapaaehtoisesta ostotarjouksen. Sopimusneuvotteluissa 20.12.2017 saavutetussa vaiheessa on siten ollut kysymys MAR 7 artiklassa tarkoitettusta sisäpiiritiedosta. Neuvottelut ja niissä mainittuna ajankohdana saavutettu vaihe on ollut yhtiön tiedossa. Edellä todetun perusteella hallinto-oikeus katsoo, että Finanssivalvonta on voinut arvioida, että sisäpiiritieto, joka yhtiön olisi tullut julkistaa yleisölle mahdollisimman pian tai jonka julkistamisen lykkäämisen edellytyksien arviointiin yhtiön olisi tullut ryhtyä, on syntynyt viimeistään 20.12.2017.

Yhtiön olisi 20.12.2017 tullut perustaa kyseistä hanketta koskeva sisäpiiriluetelo. Yhtiö on perustanut sisäpiiriluettelon 26.1.2018 ja julkistanut sisäpiiritiedon 30.1.2018. Sisäpiiriluetelo ei kuitenkaan Finanssivalvonnan päätöksessä tarkemmin yksilöidyin tavoin ole täyttänyt sisäpiiriluettelon muodolle ja sisällölle asetettuja edellytyksiä. Yhtiö ei myöskään ole tammikuun 2018 ja huhtikuun 2019 välisenä aikana toimittanut Finanssivalvonnalle määrääjässä ajan tasalle saatettua sisäpiiriluetteloa sekä sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämiseen liittyviä ilmoituksia ja lykkäämisen edellytyksiä koskevia selvityksiä, mitkä laiminlyönnit ovat asiassa riidattomia.

Yhtiön on siten katsottava laiminlyöneen sisäpiiritiedon julkistamisen MAR 17 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukaisesti, sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevien edellytysten arvioimisen ja lykkäämistä koskevien ilmoitusten toimittamisen MAR 17 artiklan 4 kohdan 1, 2 ja 3 alakohdan mukaisesti sekä sisäpiiriluetellon laatimisen, pitämisen ja toimittamisen MAR 18 artiklan ja komission täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan 3 kohdan 1 alakohdan mukaisesti.

Lailla 1071/2017 muutetun, 3.1.2018 voimaan tulleen FivaL 41 §:n 1 momentin mukaan Finanssivalvonta määrää kaikki seuraamusmaksut itse, kun tätä ennen voimassa olleen FivaL 41 §:n 1 momentin (611/2014) mukaan Finanssivalvonnan on tullut tehdä esitys markkinaoikeudelle yli miljoonan euron seuraamusmaksun määräämisestä. Lain 1071/2017 voimaantulosäännöksen 3 momentin mukaan tekoon tai laiminlyöntiin, joka on tehty ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan teon tai laiminlyönnin aikana voimassa olleita säännöksiä. Hallinto-oikeus toteaa, että lain siirtymäsäännös on ristiriitainen sen kanssa, että oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 7 kohta markkinaoikeuden toimivallasta Finanssivalvonnasta annetun lain mukaisissa asioissa on kumottu 3.1.2018 voimaan tullee lailla, jonka siirtymäsäännöksessä on ainoastaan todettu, että markkinaoikeudessa tämän lain voimaan tullessa vireillä oleva asia käsitellään noudattaen tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Hallituksen esityksessä eduskunnalle laeiksi sijoituspalvelulain muuttamisesta ja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 151/2017 vp) on Finanssivalvonnasta annetun lain 41 §:ää koskevista yksityiskohtaisissa perusteluissa todettu, että pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että Finanssivalvonta määräisi jatkossa kaikki seuraamusmaksut. Hallinto-oikeus katsoo edellä mainittujen seikkojen osoittavan, että Finanssivalvonnan toimivaltaa koskevien säännösten on tarkoitettu tulevan voimaan heti. Tähän nähden ja ottaen huomioon, että valituksenalaisessa päätöksessä yhteisen seuraamusmaksun perusteena on ollut tekoja, joiden tekoajankohdan on katsottu ajoittuvan sekä ennen lailla 1071/2017 muutetun FivaL:n 41 §:n voimaantuloa että sen jälkeen, hallinto-oikeus katsoo, että Finanssivalvonta on päätöksentekohetkellä ollut toimivaltainen määräämään itse yli miljoonan euron suuruisen yhteisen seuraamusmaksun.

Yhtiö on seuraamuksen arvioinnissa pyytänyt huomioimaan, että velvollisuuksien realisoituminen on joka tapauksessa ollut erityisen tulkinnanvaraista ja epäselvää ja että yhtiön mahdolliset laiminlyönnit eivät ole aiheuttaneet vahinkoa, vaaraa taikka hyötyä millekään taholle. Yhtiö on myös valituksessaan tuonut esiin sisäpiirirekistereitä koskevien velvollisuuksien varmistamiseksi sillä olleet prosessit sekä kertonut yhtiön ryhtyneen sittemmin korjaustoimenpiteisiin. Yhtiö on katsonut, että julkinen varoitus olisi ollut riittävä seuraamus 18.1.2018 jälkeen tapahtuneista laiminlyönneistä.

Hallinto-oikeus katsoo, että kysymyksessä oleva, julkiseen ostotarjoukseen liittyvä sisäpiiritieto on luonteeltaan sellainen, jolla saattaa julkistettuna olla sijoittajien päätöksentekoon erityisen merkittävä vaikutus. Seuraamuksen arvioinnissa on osaltaan otettava huomioon, että yhtiö on toimittanut Finanssivalvonnan pyytämän sisäpiiriluetellon vasta Finanssivalvonnan käynnistettyä kuulemismenettelyn uhkasakon asettamiseksi yhtiölle, vaikka yhtiö oli tuolloin itsekkin katsonut olevansa velvollinen laatimaan sisäpiiriluetellon. Lisäksi

yhtiö on edellä katsotusti laiminlyönyt sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevien ilmoitusten toimittamisen myös 28.3.2019 ja 3.4.2019, mihin nähden sen mahdolliset korjaavat toimenpiteet eivät ole olleet riittäviä. Hallinto-oikeus katsoo, että Finanssivalvonta on yhtiön laiminlyöntien johdosta voinut määrätä asiassa yhteisen seuraamusmaksun, joka ei muodostu kokonaisuudessaan ankarammaksi seuraamukseksi kuin yksittäiset seuraamukset kustakin teosta olisivat yhteensä.

Yhteisen seuraamusmaksun määrän osalta yhtiö on valituksessaan kiinnittänyt huomiota siihen, että yhtiön osakkeiden hinta ja kaupankäyntimäärät eivät ole merkittävästi muuttuneet tarkasteltavana olevalla aikavälillä ja että yhtiö on tehnyt tilikausina 2018 ja 2019 tappiota. Edelleen yhtiö on katsonut, että sille määrätty seuraamusmaksu on ollut suhteeton verrattuna Finanssivalvonnan aiempiin, muita yhtiöitä koskeviin päätöksiin, ja siten yhdenvertaisuusperiaatteen ja luottamuksensuojaperiaatteen vastainen. Hallinto-oikeus katsoo, että Finanssivalvonta on päätöksessään ottanut asianmukaisesti huomioon yhteisen seuraamusmaksun määrän kokonaisarviointiin liittyvät seikat ja on voinut harkintavaltansa nojalla määrätä yhteiseksi seuraamusmaksuksi 1 450 000 euroa. Seuraamusmaksun määrä on Finanssivalvonnasta annetun lain säännösten mukainen, eikä yhtiön teon tai laiminlyönnin jälkeisten tilikausien tuloksella ole tältä osin merkitystä. Yhtiön viittaamat muita yhtiöitä koskevat seuraamusmaksut eivät ole asiassa vertailukelpoisia, sillä seuraamusmaksun määrä harkitaan lain asettamien enimmäismäärien puitteissa kunkin tapauksen tosiseikat ja erityispiirteet huomioon ottaen ja lisäksi asiassa on Finanssivalvonnan lausunnossaan ilmoittaman mukaan kysymys ensimmäisestä MAR-asetuksen rikkomisesta määrätystä seuraamusmaksusta ja ensimmäisestä FivaL 41 b §:n nojalla määrätystä yhteisestä seuraamusmaksusta. Hallinto-oikeus katsoo, että päätös täyttää sisällöltään ja perusteluiltaan hallintolaissa asetetut edellytykset eikä päätöstä ole pidettävä hallinnon oikeusperiaatteiden vastaisena.

Finanssivalvonnan päätöstä ei ole syytä muuttaa.

3 Oikeudenkäyntikulut

Hallintolainkäyttölain (586/1996) 74 §:n 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Mitä tässä pykälässä ja 75 §:ssä säädetään asianosaisesta, voidaan soveltaa myös päätöksen tehneeseen hallintoviranomaiseen.

Saman pykälän 2 momentin mukaan harkittaessa julkisen asianosaisen korvausvelvollisuutta on otettava erityisesti huomioon, onko oikeudenkäynti aiheutunut viranomaisen virheestä.

Saman pykälän 3 momentin mukaan yksityistä asianosaista ei saa velvoittaa korvaamaan julkisen asianosaisen oikeudenkäyntikuluja, ellei yksityinen asianosainen ole esittänyt ilmeisen perusteetonta vaatimusta.

Asian lopputulokseen nähden ei ole pidettävä kohtuuttomana, että yhtiön oikeudenkäyntikulut jäävät sen vastattavaksi. Yhtiön esittämiä vaatimuksia ei ole pidettävä ilmeisen perusteettomina, eikä yhtiötä siten ole perusteita velvoittaa korvaamaan Finanssivalvonnan oikeudenkäyntikuluja asiassa.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Hallintolainkäyttölaki (586/1996) 51 § 2 mom
Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 126 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valituslupan.

Valitusosoitus on liitteenä (HOL valituslupa 30).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet hallinto-oikeuden jäsenet
Vesa Heikkilä, Paula Makkonen (t) ja Emmi Aakula.

Esittelijäjäsen

Emmi Aakula

Jakelu ja oikeudenkäyntimaksu

Päätös Afarak Group Oyj:n asiamiehelle kirjeitse tavallisena tiedoksiantona

Oikeudenkäyntimaksu 260 euroa
(Tuomioistuinmaksulaki 2 §)

Tiedote oikeudenkäyntimaksusta korkeimmassa hallinto-oikeudessa

Jäljennös Finanssivalvonta

Jäljennöksen oikeaksi todistaa:

Sirpa Ylenius
tiimiesimies

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeää saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika ja tiedoksisaantipäivä

Valitus on tehtävä kirjallisesti **30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä**, sitä päivää lukuun ottamatta.

-Kirjeitse tavallisena tiedoksiantona lähetetty päätös katsotaan tiedoksi saaduksi seitsemäntenä päivänä päätöksen lähettämisestä, jollei vastaanottaja näytä tiedoksisaannin tapahtuneen tätä myöhemmin. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta.

-Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa (sähköpostiviesti) päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

-Kirjeitse todisteellisenä tiedoksiantona lähetetty päätös katsotaan tiedoksi saaduksi tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamana päivänä.

-Todisteellisessa sähköisessä tiedoksiannossa (asiointipalvelu) päätös katsotaan annetun tiedoksi, kun päätös on noudettu asiointipalvelusta.

Käytettäessä sijaistiedoksiantoa, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituksen toimittaminen

Valitus liitteineen on toimitettava valitusajassa **korkeimmalle hallinto-oikeudelle**. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä myös sähköistä asiointipalvelua käytettäessä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- päätös, johon haetaan muutosta
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi katsotaan, että valitusluvan myöntämiseen on edellä tarkoitettu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
 - selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
 - asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- Asiamiehen on liitettävä valitukseen valtakirja, jollei oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:n 2 momentista muuta johdu.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite:	Käyntiosoite:
PL 180	Fabianinkatu 15
00131 HELSINKI	Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi, Faksi: 029 56 40382

Asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Förvaltningsdomstolens beslut får överklagas genom skriftliga besvär hos **högsta förvaltningsdomstolen**, om högsta förvaltningsdomstolen beviljar besvärstillstånd.

Grunder för beviljande av besvärstillstånd

Enligt 111 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden ska besvärstillstånd beviljas om

- 1) det med avseende på lagens tillämpning i andra liknande fall eller för en enhetlig rättspraxis är viktigt att ärendet avgörs av högsta förvaltningsdomstolen,
- 2) det finns särskilda skäl för högsta förvaltningsdomstolen att avgöra ärendet på grund av att det i ärendet skett ett uppenbart fel, eller
- 3) det finns något annat vägande skäl för att bevilja besvärstillstånd.

Besvärstillstånd kan också beviljas i fråga om endast en del av förvaltningsdomstolens överklagade beslut.

Besvärstid och delgivningsdag

Besvär ska anföras skriftligen **inom 30 dagar från dagen för delfäendet av förvaltningsdomstolens beslut**, denna dag inte medräknad.

-Ett beslut som sänts per brev som vanlig delgivning anses ha delgivits den sjunde dagen efter det att beslutet sändes, om inte mottagaren visar att delfäendet skett vid en senare tidpunkt. Beslutet har sänts samma dag som det givits, vilket datum framgår av beslutets första sida.

-Vid vanlig elektronisk delgivning (e-postmeddelande) anses beslutet ha blivit delgivet den tredje dagen efter att meddelandet sändes, om inte något annat visas.

-Ett beslut som sänts per brev som bevislig delgivning anses ha delgivits den dag som anges på delgivnings- eller mottagningsbeviset.

-Vid bevislig elektronisk delgivning (e-tjänsten) anses beslutet ha delgivits när beslutet har hämtats från e-tjänsten.

Vid mellanhandsdelgivning anses beslutet ha blivit delgivet den tredje dagen efter den dag som anges på delgivningsbeviset. Beslutet anses ha kommit till en myndighets kännedom på ankomstdagen.

Inlämnande av besvär

Besvären inklusive bilagor ska inom besvärstiden lämnas **till högsta förvaltningsdomstolen**. Besvärshandlingarna ska även vid användning av e-tjänsten vara framme senast den sista dagen av besvärstiden före utgången av ämbetsverkets öppettid.

Besvärens innehåll

I besvären, som ska innehålla en ansökan om besvärstillstånd, ska anges

- ändringssökandens namn och kontaktuppgifter
- den postadress och eventuellt annan adress till vilken handlingar som hänförs sig till rättegången kan sändas.
- det beslut i vilket ändring söks
- de grunder på vilka besvärstillstånd begärs samt de skäl på vilka grunden för meddelande av besvärstillstånd anses föreligga
- till vilka delar ändring söks i beslutet och vilka ändringar som yrkas
- grunderna för yrkandena.

Om talan förs av ändringssökandens lagliga företrädare eller ombud ska dennes kontaktuppgifter anges i besvären.

Högsta förvaltningsdomstolen ska utan dröjsmål underrättas om ändringar i kontaktuppgifterna.

Bilagor till besvären

Till besvären ska fogas

- förvaltningsdomstolens beslut med besvärсанvisning
- utredning om när ändringssökanden har fått del av beslutet, eller annan utredning om när besvärstiden börjat löpa
- de handlingar som ändringssökanden åberopar som stöd för sina yrkanden, om dessa inte redan tidigare har lämnats till myndigheten.

Ett ombud ska foga en fullmakt till besvären om det inte av 32 § 2 mom. i lagen om rättegång i förvaltningsärenden framgår annat.

Högsta förvaltningsdomstolens kontaktuppgifter

Postadress:	Besöksadress:
PB 180	Fabiansgatan 15
00131 HELSINGFORS	Helsingfors

E-post: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi, Fax: 029 56 40382

E-tjänst: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>